

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DELLDÁSKA

Árkeresztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 187, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 24.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Rádics István megzavarta a politikai élet karácsonyi csendjét

Ünnep előtt

gondoljunk az élet sebesültjeire és áldozataira. Azokra, akik önhibájukon kívül szenvednek és még csak nem is panaszkodhatnak. Akik lelükben hordozzák egy nagy csalódás és egy nagy fájdalom kínzó töviseit, akik magyar voltak miatt váltak a végzet martirjaivá. Gondoljunk a magyar középosztály elhagyatott, éhező és lerongyolódott fiaira, akik valaha jobb sorsot élveztek, s ma a társadalom páriái. A szerencsétlen nyugdíjasokra, akiknek nincs nyugdíjuk, vagy csak kolduspénzhez hasonló nyomorult kegyadományuk, az egykor becsült és jóléthez szokott hivatalnokokra, akiknek nincs hivataluk, vagy csak könyörületből juttatott szerény állásuk, a kereső és támasz nélkül maradt özvegyekre, akiknek hitvesi fájdalmát a mostoha sors csapásai súlyosítják, s az elmerüléstől és zülléstől fenyegetett árvákra, akik idegenek irgalmára vannak ráutalva.

Sohasem volt nagyobb szükség rá, hogy a magyar középosztály nyomorúságát, összeomlási folyamatát a jóság előrelátás és organizáció komolyságával és súlyával elhárítani igyekezék a társadalom, mint ma. S ha valamiért szükséges, hogy a magyarság országosan megszerveztessék, és a magyar nők összetartó és egységesítő szövetségbe tömörüljenek, az első sorban válságban sínylő középosztályunk, s benne a fuldokló és révpart felé vergődő elemek megsegítése, talpraállítása lehet.

A karácsony alkalmából sem csupán pillanatnyi akcióra és segedelemre gondolunk. De arra, hogy az isteni ünnep alkalmából váljék erősebb tudattá és szilárdabb elhatározássá az a kötelesség, hogy szabadítsuk meg letört, elhagyatott és nyomorgó magyarjainkat a zülléstől, a szenvedéstől, a kétségbeeséstől.

A magyar társadalom nem hátrálhat meg a kötelesség elől azzal a kifogással, hogy nincs módja, nincs tehetősége a magyar voltak miatt áldozatul esett vérei segítségére, megmentésére. Van módja rá, csak akarnia kell. Vannak jól kereső osztályok és egyének a magyar társadalomban, akik anélkül hozhatnak áldozatot ez egyik legfontosabb célra, hogy maguk megsínylenék. S ha még megértjük, bár itt is jogunk van érdeklődést, áldozatkésztséget, önzetlenséget kívánni, hogy bizonyos jómódu körök és egyének nempolitizálás vagy a hatalomtól való félelem ürügyén vonja ki magát a magyar közérdek szolgálata alól, a romlásba jutott középosztálybeliek iránt való rideg szűkkeblőséget a legnagyobb mértékben el kell ítélnünk. Akinek csak a legcsekélyebb mértékben is tehetősége van rá, az — ha nem akar faja és nemzete köréből kiszakítani, ha nem akarja embertársai megvetését s a jövőre átkát magára felidézni, annak részt kell vennie áldozatával a magyar nyugdíjasok, özvegyek és árvák ügyének felkarolásában.

A szent ünnep alkalmából szólunk a magyar társadalom vagyonos osztályaihoz és egyéneikhez: ne hagyják éhezni, nyomorogni, nyomorulttan elzúlni vagy alásüllyedni a magyar intelligencia magárahagyott elárvult elemeit, akik egykor jobb napokat éltek, szebb jövőről álmodtak és akiket a balsors váratlanul, ártat-

lanul a mélységbe taszított. Töröljék le jószágukkal a könnyeket, enyhítsék a sebzett szívek fájdalmát, nyujtsanak bizalmat, reménységet a csüggedőknek.

A jugoszláviai magyar nemzet üdvét, erejét jövőjét szolgálja az, aki a magyar középosztály megmentésére pénzt, munkát és szívet áldoz.

Rádics újabb követelése a minisztertanács előtt

Az amerikai kölcsön felvétele alkalmából Rádics követeli, hogy az ő feltételét is meghallgassák Rádics a német iskolák ellen

Beogradból jelentik: A politikai élet nyugalmát tegnap megzavarta Rádics Sztepan váratlan megérkezése Beogradba.

A horvát parasztpárt vezetősége hétfőn a késő éjjeli órákig ülésezett Zagrebban és itt nagyon élesen támadták a kormányt, mert állítólag előzetes megegyezése ellenére dr. Kezsmán nincs benne abbana delegációban, amelyet az amerikai kölcsöntörlesztési tárgyalásokra küldöttek.

Ennek az ügynek a rendezése tette szükségessé Rádics sürgős utazását. Szóba került ezen az értekezleten az is, hogy a kormány hallatlanul magasan állapította meg napi 50 dollárban a küldöttek utazási költségeit. A HSS párt semmi szín alatt nem hajlandó ebbe az óriási költségbe belenyugodni.

A HSS hétfői ülésén szóba került az az állítólagos terv is, hogy a kormány újabb 200 milliós kölcsönt kíván felvenni a Bleer-csoporttól. Ez ellen a terv ellen a gyűlés élénken tiltakozott, mert a kölcsönből 5 százalékot követelnek a közvetítők provízió címén és maga a cég 21 százalékot akar ugyanezen a címen levonni.

Rádicsnak ezen nem várt fellépése, továbbá az utóbbi időben megtartott beszédei erősen növelték a radikális pártban azok táborát, akik elleneztek a Rádicsal való együttműködést.

Rádics Stepan már hosszabb idő óta elégedetlen a kormány néhány intézkedésével, aminek megváltoztatását követelték. Eddig sikerült a kormánynak elsimítani az ebből eredő félreértéseket, most azonban nem sikerült ez.

A horvát parasztpárt Rádicsal együtt Beogradba érkezett tagjai tegnap azt várták, hogy Pasic és Rádics találkozni fognak, ez a várt találkozás azonban elmaradt.

Pasic Nikola miniszterelnököt tegnap délután kihallgatáson fogadta Ófelsége. A kihallgatás feltűnő hosszú ideig, két óra hosszat tartott. Képviselői körökben nagy politikai fontosságot tulajdonítanak ennek a kihallgatásnak, amely valószínűleg összefüggésben áll a kormány rekonstrukciójának kérdésével.

Jól beavatott politikai körökben tudni vélik, hogy a kormány nagyobbarányú rekonstrukciójára egyelőre nem kerül sor.

Még néhány nappal ezelőtt az volt a vélemény, hogy Pasic miniszterelnök a karácsonyi szünet alatt szervezi újja kormányát, most azonban bizonyosra vehető, hogy az 1926—1927. évi költségvetés megszavazása előtt nem kerül erre a sor. Egyelőre kisebb változások lesznek a kormányban, de ez is csak a gör. keleti karácsony után.

A radikális párt vezetőemberei szerint Gyurisics Márkó igazságügyminiszter rövidesen

le fog mondani, hogy helyét átadja Zsivkovics Lyubának a radikális párt elnökének.

Pasic Nikola miniszterelnök ugyanis nem tartja alkalmasnak Zsivkovics Lyubát arra, hogy a radikális párt elnöke legyen. Ezért felajánlotta neki, hogy foglalja el a középítészeti tárcát, Zsivkovics Lyuba azonban kijelentette, hogy legfeljebb az igazságügyi tárcát hajlandó elfogadni. Így Pasicnak nem lesz más választása, mint Zsivkovics Lyubát igazságügyminiszterre kineveztetni, a jelenlegi igazságügyminiszter Gyurisics Márkó pedig a párt elnöke lesz, Gyurisics Márkó már betöltötte a párt elnökének tisztét, még pedig közmegegyezésre.

A minisztertanács tegnap este ülést tartott, amelyen Rádics Sztepan előterjesztette követeléseit. Miután a radikális miniszterek előzőleg nem hoztak határozatot ebben a kérdésben, a minisztertanács határozat hozatal nélkül feloszlott.

A minisztertanács után a radikális miniszterek konferenciát tartottak, hogy milyen állásontra helyezkedjenek Rádics követeléseivel szemben. A radikális miniszterek a mai minisztertanácson fogják közölni Rádicsal válaszukat feltételeire.

Német küldöttség Rádicsnál

A Kulturbund tagjaiból alakult küldöttség tegnap délután felkereste Rádics Stepan közoktatásiügyi minisztert és kérték, hogy engedélyezze német iskolák alapítását.

Rádics Stepan nagyon tartózkodóan viselkedett a küldöttséggel szemben és kijelentette, hogy elődei működése alapján nem engedélyezhetné a német iskolák megalapítását. Mindössze annyi ígéretet tett a küldöttségnek, hogy tanulmányozni fogja kérésüket.

Gyurisics Marko igazságügyminiszter tegnap délelőtt felkereste Pasic Nikola miniszterelnököt és tárgyalt vele az amnesztia rendeletről. Ezt a rendeletet már december 17-én a király születésnapján akarták kiadni, de addigra nem készült el. Az amnesztia rendeletet most minden valószínűség szerint január 9-én a Királyné születése napján fogják közzétenni.

Az angol követ Nincsicnél

Beogradból jelentik: Cunard angol követ tegnap délelőtt a külügyminiszterium palotájában felkereste Nincsic Momcsilo külügyminisztert. Ez alkalommal az angol követ a külügyminiszterrel a szófiai antant katonai ellenőrző bizottság megszüntetéséről tárgyalt. Szóba került az is, hogy Magyarország nem teljesíti pontosan azokat a feltételeket, amelyek a triánoni békeszerződés reá-ró. A tanácskozás során azonban sem az egyik, sem a másik kérdésben nem hoztak semmiféle határozatot

Negyven szegény gyermek felruházása Somborban

A „Sombori Szociális Misszió Társulat” folyó hó 20-án délután a Kath. Legényegylet nagytermében kisebb ünnepély keretében osztotta ki karácsonyi szeretetadományait, szép-számu előkelő közönség jelenlétében.

Főt. Sütő János először szerb majd magyar nyelven tartott magasszónyás beszédet, melyben a szeretet és könyörület munkájának isteni eredetét fejtegette. Mindvégig nagy figyelemmel és meghatva hallgatta az egybegyűlt közönség az érzéstől áthatott beszédet, mely után következett a szeretetadományoknak kiosztása.

A tagok áldozatkészsége ezidén fokozottabb mértékben nyilvánult meg, a közelmúltban elhangzott lelkes fölhívásnak gyönyörű eredményeként sok természetbeni, ugyancsak pénzbeli adomány gyűlt össze, amely lehetővé tette, hogy minden egyes pártfogójának a szent ünnepekre tűzrevalóról, meleg ruháról, cipőről és a legszükségesebb élelmiszerről gondoskodjon. 60 szegény kapott fejenként 1 mm. tűzfát, ugyanannyi 2—2 kg. finom lisztet, 2—2 kg. babot, 2—2 kg. burgonyát, fél kg. zsírt, szalonnát, tepertőt, fél kg. cukrot.

40 gyermeket teljesen felruházott meleg ruhával, kabáttal, cipővel az egyesület s 10 anya részére csecsemőkelemlényt adott, akik azonkívül napi 1 liter tej adományban is részesülnek.

Késő estig tartott a szeretetadományok kiosztása, amelyet az egyesület lelkes vezetői örömmel végeztek, látva azt a boldogságot és meglepetést, ami nyomában fakadt.

Az egyesület vezetősége ezúton is hálás köszönetet mond minden pártfogójának és jóltevőjének, akik lehetővé tették, hogy feladatukat ily gazdag eredménnyel végezhették.

Isten fizessé meg és adjon mindnyájoknak boldog karácsonyi ünnepeket!

Nemzetközi pénzhamisítóbanda tagjai az Amsterdamban letartóztatottak

Az Amsterdamban letartóztatott magyar pénzhamisítók ügyében érkezett újabb jelentések szerint, kétségtelen adatok bizonyítják, hogy a hamisító szervezetnek nemzetközi összeköttetése van, nevezetesen fiókot tart fenn minden európai fővárosban. A szervezet értelmi vezetője a jelek szerint Jankovics Arisztid volt, aki a budapesti központból a hamis ezresek Hollandiába szállította és ott ellenőrizte a terjesztésüket.

— **Malonyai Dezső fia — betörő.** Budapestről jelentik: A főkapitányságon ma délután két ismertnevű budapesti fiatalembert vettek őrizetbe. Malonyay Istvánt, Malonyay Dezső elzúllott fiát és Fischer Pált, egy háztulajdonos fiát. A fiatalemberek betörték egy villába. Kihallgatásukkor előadták, hogy foglalkozás hiányában betörésből tartották fenn megukat. További sorsukról a holnapi nap folyamán döntenek. A főkapitányságra érkezett jelentések szerint a fiatal Malonyay nem beszámítható, s így csak orvosi vizsgálat után döntenek felelősségre vonhatóságáról. A rendőrség az orgazdák ellen megindította az eljárást.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

A SZÉPSÉG A NŐ LEGNAGYOBB ÉKESSEGE

A rut arcot megszépíteni, a szépséget megtartani és ápolni, legnagyobb művészete a cosmeticának. A modern cosmeticának remeke a

Dr. FÖLDES MARGIT-CRÉM

amelytől arcunk ude. ruganyos, harmatos, illatos lesz. A ráncok elsimulnak, szeplők, májfoltó eltűnnek. Újból mindenütt kapható. Ára 15 D

Vezérképvislet:

HELLER, VELIKA-KIKINDA
2576-30x

Anglia megkezdte Albánia kolonizálását

Olaszország Ausztria helyett a hatalmas Angliával találja magát szemben az Adrián

Londonból jelentik: A görög-bolgár konfliktusnak a népszövetség ítélete által történt ideiglenes elintézése alkalmat ad az angol sajtónak arra, hogy Anglia balkánpolitikáját szelöltesse.

Tudvalevőleg az olasz külpolitika minden alkalmat megragad, hogy az Adria tulsópartján való jogosultságát hangoztassa. Anglia ezzel a szerinte nem legitím fascista törekvéssel elejétől fogva számotvetett és ezért Albániára támaszkodva, iparkodik az Adriai tenger kijárta-nál olyan kelyzetet készíteni elő, mely Anglia földközi tengeri pozíciójának megfelel.

Az állandó olaszországi izgatások megreheztették a jelenlegi mohamedán albán kormány helyzetét. Az albán ellenzék tudvalevőleg az emigránsvezérek vezetik, akik Déleuropában elszórvva élnek. Klubjaikat megtaláljuk Bukarestben, Bécsben, Bariban, Londonban és Genfben. A legerősebb csoportot az angolok támogatják anyagilag, legutóbb pedig Genfben angoltökevel albán lap indult, mely a legenergikusabb ellenzéki politikát csinálja Olaszország ellen. Zogubeg jelenlegi albán elnök amnesztiairandevetekkel igyekszik az emigránsokat külföldről visszacsalogatni, mert ettől az ellenzék leszerelését reméli.

Albánia birtoka képezi az adriai kérdés kulcsát. Ezért támogatja Olaszország az ottani keresztény törzseket, főleg a mirditákat. Angolország viszont arra törekedett, hogy Albániában rendet teremtsen és ottan főleg gazdaságilag gyökeret verjen. Megalapította elsősorban

az Alto Lloyd vállalatot, mely ma Albánia posta és kereskedelmi forgalmát bonyolítja le repülőgépekkel. Az angol vállalat egész Albánia területére 10 évi koncessziót kapott, ami azt jelenti, hogy Anglia onnan többé sohasem fog kimenni.

Az albán nemzeti bank szintén angol alapítás. 1926-ban fogják az első albán papírpénzt kiadni, a bank felügyelete angol kezében van. De ez még csak a kezdete Anglia balkáni térhódításának. Legújabbban az angol tisztek megkezdették az albán csendőrség megszervezését és Anglia Albániának két partvédő monitort adott el, melyet angol matrózok monitortáltak. Amidőn Albániában felfedezték a petroleumterületeket, az Anglo-Percian Oil Compagnie 60 évre kibérelte az összes teikeket, mi tisztán politikai sakhuzásnak bizonyult, mert eddig az angolok még semmiféle előkészületeket nem tettek a fúrások megkezdésére. Elsősorban az volt a céljuk, hogy a keleti Adrián fontos politikai támpontot szerezzenek maguknak, ahonnan Olaszország terjeszkedéseit ellenőrizhessék és megakadályozhassák.

Most angol befolyás alatt elkészül az új albán alkotmány is, mely teljes egészében kopirozza a nyugati demokráta államok alkotmányait; ezekből látható, hogy Anglia szakszerűen értett ahhoz, hogy csöndben, feltűnés nélkül bevonuljon egész presztizsével a Balkánra, ahol lassan-lassan oly tényezővé fog kifejlődni, amely a kisanant politikájának kialakulására döntő befolyással lesz és amellyel számolni kell.

Tetrobbant a woolwichi arzenál

Oly nagy volt a robbanás ereje, hogy sokan földrengésre gondoltak — Emberéletben nem esett kár

Londonból jelentik: A woolwichi arzenálban az elmúlt éjszaka óriási robbanás történt. A robbanás olyan méretű volt, hogy Londonban is megérezték. Sokan azt hitték, hogy földrengés történt, majd mikor folytatódott a robbanások, arra gondoltak, hogy flotta gyakorla-

tozik, és ennek köszönhető, hogy nem tört ki pánik. Az arzenál és nagyszámu épület a tűz martaléka lett. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

A robbanás laboratoriumi kísérletezés közben történt.

Halálra ítélték egy apát

aki féltékenységből fejszével darabolta fel a fiát

Beogradból jelentik: Kedden délelőtt tárgyalta a beográdi felebbviteli bíróság Markovics Ilin poccai földműves bűnyűjét, akit azzal vádol az államügyészség, hogy mult év márciusában meggyilkolta fiát, Markovics Vladislávot és holttestét feldarabolta. Markovics Ilin vadházasságban élt egy fiatal leánnyal, akire olyan féltékeny volt, hogy felnőtt fiát is elűdözte miatta hazulról. Markovics Vladisláv egy éjjel hazatért atyja házához, hogy testvéreitől elbucszúzzék. A féltékeny ember váratlanul megjelent és mikor szobájában találta kiiltott fiát,

fejszét készített elő és orvul leütötte a szerencsétlent.

Markovics Ilin ezután feleségevel és gyermekeivel feldarabolta fia holttestét és a gyilkosság maradványait eltüntette, vadházastársa azonban másnap feljelentést tett ellene a rendőrségen.

Az elsőfoku bíróság halálra ítélté a gyilkost. Az ügy felebbezés folytán a beográdi felebbviteli bírósághoz került, amely — a keddi tárgyalásán — jóváhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét.

Városi közgyűlés

Novisad város kibővített tanácsa tegnap délután ismét közgyűlést tartott, amely napirendjén számos fontos pont szerepelt. A gázgyárról és a városnak a vilányt lep igazgatóságában való részvételéről azonban nem tárgyaltak, mert ezeket a pontokat levették a napirendről.

A közgyűlésen először dr. Milovánovics Milán polgármester olvasta fel jelentését párisi utjáról, amit a közgyűlés tudomásul vett.

Utána megválasztották az egyes bizottságok a megüresedett tagsági helyébe az új tagokat. A közigazgatási bizottság tagjaivá Klicin Mitát, Csulum Jovánt, dr. Ilics Brankot, dr. Rajkovic Misát és dr. Aradszki Mitát az árvaszéki elnök helyettesévé, Klicin Predrag tanácsnokot, a főügyész helyettesévé pedig dr. Popovics Dusant választották meg.

A király és királyné képeinek megvásárlására egy öttagu bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai dr. Ilics Branko, dr. Popovics Du-

sán, dr. Popov Milorad, dr. Nedelykovic György és Dimitrijevic Dragolyub.

Az iparostanonc iskola fenntartására a városi tanács azt kérte, hogy minden mester minden tanonc után 50 dinárt fizessen évenként. Cidlik Ferenc szerint ez jogosulatlan követelés, mert ha a városnak nincs elég fedezete a tanonciskola kiadásai céljaira akkor veszen ki 2 százalékos pótdótot. A közgyűlési többség azonban — viharos felszólalások után — elfogadta a tanács javaslatát.

Több jelentéktelenebb ügy letárgyalása után a közgyűlés fél kilenc órakor véget ért.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem es gombáthuzas. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Tanítógyűlés Topolán

E hó 21-én tartotta meg a kulai és topolai járási tanítóegyesület rendes évi közgyűlését, amelyen 144 tanító vett részt. A járási tanfelügyelő, Aradszki megnyitotta a gyűlést, utána Barta Gyula feketicsi tanító tartott előadást és bemutatta, miként kell a szerb nyelvet eredményesen tanítani a népiskolában. Valóban szép sikert ért el, amely sikerért a tanítógyűlés lelkesen megajánlta.

Második tárgyként Dér Miklós csantavéri tanító mintatanítást tartott magyar nyelven, a II. osztály növendékeivel. Tárgya volt a növendék számkörének kibővítése. Új módszerével általános tetszést aratott.

Harmadik tárgy volt Protics Milán óverbázi igazgató-tanító előadása a tanulók beiskoláztatásáról és az ott észlelhető mizériákról és a szülők részéről észlelt indolenciáról. Előadása általános tetszést aratott.

Negyedik tárgy: Stefánovits Zsárko óverbázi tanító beszéde és rezolúciója, amelyben követeli a tanítói gyűlés, hogy a nemzeti tanítók, akik a kívánt vizsgát eredményesen letették, állásukban megerősítsenek. Ezen előterjesztést különösen a kisebbségi tanítók üdvözítették lelkesen.

Ötödik tárgy: Miatovits Milos óverbázi tanító előadásában követelte, hogy a képesítés nélküli tanítókat bocsássák el, továbbá a tanítói áthelyezéseket ne a tanév közben, hanem mindenkor a tanév elején eszközöljék, mert az ilyen áthelyezések nemcsak a tanítóra, hanem az iskolára nézve is igen károsak.

Ezek után az elnöklő tanfelügyelő az ülést berekesztette — utána a szokásos bankettet tartottak meg, amelyen a felköszöntők egymást követték.

Török-prosz semlegességi szerződés

Moszkva, december 23. Csicserin és Tevfik Rusdi bej török külügyminiszter között december 17-én Párisban szerződés jött létre, amelynek értelmében mindkét állam semlegességre kötelezi magát arra az esetre, ha valamelyik fél fegyveres konfliktusba jut egy harmadik hatalommal.

Kínában teljesen felborult a helyzet

Tientsin elesett — Rablóbandák garázdálkodnak az országban

Pekingből jelentik a Dayi Expressnek: Feng-Hiu-Shiang csapatai déli irányból benyomultak Tiencsinbe, miután elvágták a Nankingba vezető vasutvonalat. Peking és Tiencsin között is feltépték a sineket és ezzel megakadályozták egy nemzetközi vonat elindítását. A Pekingből érkező legutóbbi jelentések szerint a Hankauba vezető vasúti vonalat is elvágták. Feng tábornok győzelme következtében várják az elnök lemondását. Kínában a helyzet rendkívül zűrzavaros és vidéken a banditák száma egyre gyarapodik.

A legszebb és maradandó értékű Karácsonyi ajándék egy

Eredeti olajfestmény

a Bröder és Fenyő-cégnél, (Dunavska ul. 22.) ki nem váltott, beraktározott képek, a fuvarkötségek fedezetére minden elfogadható áron eladatnak. 1—3

HA A NŐ SZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét. REDUKÁLT ÁRAK!

A NOVISZÁDI KARÁCSONYFA VÁSÁR ÉS A PIACI HELYZETKÉP

Kizöldült a Futaki ut a sok karácsonyfától

Kezdetben olcsó volt, tegnapi már megdrágult a karácsonyfa — Utolsó nap már csak fenyőgalyakat árultak tíz dinárért — Tele van a piac pulykával és malachussal

A mai nap a sorsdöntő. Most történnek az utolsó erőfeszítések, hogy a vásárlókat egy-sült erővel meghódítsák. A kereskedőknek csak egy reményük van, ha nem sikerül az üzlet a mai nap folyamán, a görögketeti karácsonyra még kipótolhatják a veszteséget. Nem is olyan rossz ez a dupla ünnep. Dupla ünnep, dupla remények. A vevők többsége azonban mégis csak a katolikus hívőkből rekrutálódik; a vidék most szerzi be összes karácsonyi szükségleteit. A noviszádi vevők is leginkább utolsó nap szoktak vásárolni. Ha nincs is pénz, ha szomorúak is a gazdasági viszonyok, azért mégis csak előteremtik azt a pár száz dinárt, amely ilyenkor a kereskedők zsebeibe szokott vándorolni. A piacok hemzsegnék a vevőktől. A karácsonyi vásárnak egyik legkedveltebb cikke, a pulyka, amely az angolok karácsonyi étkezését utánóva majd minden asztalra is rákerül az ünnepek alkalmával, igen nagy tömegekben fogy. A másik szezoncikk a fiatal malac. Ebből már annyi van a piacon, hogy mindenkinek juthatna belőle. A mészárosok és hentesek üzleteiben szép katonás rendben függnek a rózsaszínű, gyenge kis malac holttestek. Finomak, rózsásak és étvágygerjesztők, bár megcsúsz az ember szíve rajtuk, amint látni hatalmas hadseregre menő tömegüket ott függni életük kevés hónapja után. De a noviszádi gyomor szereti a fiatal malacokat és a hentesek egészen új napjáig kénytelenek kielégíteni ezeket a vágyakat és leoltni őket, mielőtt még a hizók sorába jutnának. A malacok mellett azonban a sonkának is van keletje. Aki csak teheti, sonkát vásárol az ünnepekre. Nem is olyan megrágnak portéka, egy szép 4 kilós sonka a főtéri hentes bódékban már 100 dinárért is kapható.

Zöldülnek a karácsonyfák.

A karácsonyi vásár leglényegesebb és legfontosabb része azonban a karácsonyfa árusítás. Erre is alaposan elkészültek az idén és hatalmas telepeiket a Futaki úton helyezték el. Már első látásra megállapítottuk, hogy sokkal több karácsonyfát hoztak piacra, mint tavaly. A mult esztendőben csak a futaki uti iskola előtti részt foglalták el az árusok, az idén már a futaki ut másik oldalára is húzódtak. Már körülbelül két hete árulják a karácsonyfát és kezdetben olyan tömegben voltak itt a különböző fenyőfák, hogy messziről tekintve hatalmas fenyveserdő benyomását keltették, bár a rengeteg fenyőgaly nagyobb részt nem álló helyzetben, hanem szépen egymásra rakva, mint akármilyen más árucikk összekötözve várja, hogy megszabaduljon bilincseitől, elkerüljön megvásárlóihoz, hogy azután a szoba díszhelyén teljes pompájában a maga szépségét kitergesse.

Kezdetben csak vontatva indult meg az árusítás, az emberek nagy része úgy okoskodott, hogy az utolsó napokban leszál a karácsonyfa ára, mert a kereskedő inkább kevesebb nyereséggel, esetleg veszteséggel is tud a portékáján, sem hogy megmaradjon az árúja és ráfizesse egész befektetését. Csakhogy a kereskedők is ismerik már a vevők okoskodását. Szinte kartelszerűen szövetkeztek és az utolsó napon éppenséggel nem engednek az árakból, sőt megkísérik, hogy még drágábban eladják, mert aki egyszer elszánta magát, hogy a gyermekeinek karácsonyfát állít, az meg is vásárolja.

Érdeklődünk a mai árak iránt és a legnagyobb meglepetéssel konstatáljuk, hogy az árak az utóbbi napokban tetemesen megdrágultak. Az Omaljev prolázon levő udvarban Kutwein János házfelügyelő külön „belvárosi” árusítást rendezett be, különösen azok részére, akik lustaságból nem akarnak kifáradni a futaki uti piacra. Bár itt semmivel sem drágább a karácsonyfa, mint a futaki uton mégis 80 dinárt kér egy 5 méter magas fenyőért. Kisebb fák már 30, 25 és 20 dinárért is kaphatók,

a legolcsóbb galy pedig 10 dinár.

A házfelügyelő meglehetősen meg van elégedve a vásárral, mert az utóbbi napokban nem kevesebb mint háromszáz karácsonyfát adott el.

— Tetszik tudni — mondja — ide csak a jobb módúak jönnek, akiknek több a pénzük, mint az idejük. Pedig semmivel sem vagyok drágább, mint a futaki uti konkurrenciam. A piacon 45 dinárt is elkérnek egy kis fáért, amelyet nálam már 30 dinárért is vásárolhatnak. Most már csak a ritka fenyők maradtak meg, amelyeket olcsó áron adom. A nép inkább a sűrű fenyőt szereti, pedig a ritka sokkal elegánsabb és sudárabb. Az árak nálam mindig egyformák maradtak. Kezdetben is annyit kértem, mint ma, amikor már alig maradt portékám. Hiába, karácsonyfát mégis csak mindenki vásárol. Nem is lehet elképzelni karácsonyi fenyőfa nélkül.

A vevők mindazonáltal panaszkodnak, hogy drága a karácsonyfa. Pedig nem is olyan drága. Budapesten például egy ötméteres karácsonyfa ára félmillió korona, vagyis 450 dinár. Ezért a pénzért nálunk egy egész erdőt lehetne megvásárolni.

Rengeteg karácsonyi dísz került a piacra

A karácsonyhoz persze nem elég a karácsonyfa. Dísz is kell hozzá. E tekintetben valószínű rekordszámokban hozták a szebbnél-szebb karácsonyi díszeket a noviszádi piacra. Nemcsak a szokásos hetipiacon árusítják, hanem minden egyes üzletben is láthatók a ragyogó csecsebecsék. Kapható itt az egyszerű üveg-díszről a legpompásabb, szinte művészi elgondoltságú minden ezüstös, aranyos, százféle ragyogású cicoma, arany és ezüstmű, a hó fehér pihéjéhez hasonló könnyű és mutatós műmoha, színes üveggömböcskékből fűzött láncok, csilgatszörök, gyönyörű színű apró és nagy gyertyácskák és rengeteg szalon és selyemcukorka olyan tömegben és választékban, hogy szinte csodálatra méltó az az ötletesség, amellyel a rengeteg sok mindenféle apróságot kifarmálták. Egy főuccai nagykereskedő összes kirakatait teleaggatta a színek minden pompájában ragyogó karácsonyfa díszekkel. A „Párisi Áruház” óriási választékban árulja a karácsonyfa díszeket.

A vevők még a trafikokban is találhatnak apró csecse-becsét az ünnepekre. A noviszádi újságtözsde, a Lipkovic-féle trafikban is kaphatók nagyszerű karácsonyi ajándékok, könyvek és levélpapírok, cigaretták és csecsebecsék mellett karácsonyi újságok is a világ minden nyelvén. Különösen a külföldi lapok rukkoltak ki óriási mellékletekkel és különféle meglepetésekkel. Igaz hogy drágák, de hétszámra való olvasmánnyal látják el az újságéhes közönséget.

A cukorkaüzletek óriási forgalmat bonyolítanak le. A népszerű Wagner- és Dornstädter-féle cukrászdák mellett különösen Erdélyi üzletében kapható minden, ami csak szemnek és száznak jól esik. Az árú nagyjából külföldi. Csomagolása és a deszert-bonbonok kiállításai olyan frappáns, hogy a háború előtti időkben sem tudtak szebb és elegánsabb árú produkálni. Belföldi gyáraink közül a zagrebi „Union” és a subotici „Ruff” a vezetőmárkák. A magyar gyártmányok között pedig a legnépszerűbb a Dreher-féle „Maul” csokoládé, amely általános közkezdveltségnek örvend Noviszádon.

Az üzlet tehát mindenütt megindult. Talán nem is lesz olyan fekete a karácsony, amilyenek gondoltuk.

Tüzifa, kőszén, koks legolcsóbb, legjobb
LIGNUM BRACA POPOVIĆ cégnél, Jermenski drum.
Telefon 585.

Álmodik a nyomor...

Pillanatsfelvételek a társadalom legaljából

Megszámoltuk őket. Nem a svábbogarakat, azokat nem lehetett megszámlálni, olyan tömegesen nyüzsgöttek, ahogy bevilágított a rendőrlámpás — a földön szanaszét alvó embereket számoltuk meg. Tizennégyen voltak egy hat-nyolc négyzetméter területű pinceszobában.

— Napszámos család — magyarázza a detektív — ők maguk is vannak vagy nyolcan, aztán kvártélyosokat tartanak. Ezek között pedig vannak mindenféle alakok — azért szoktunk ide ellátogatni.

Hát bizony kaszinólovagok aligha jönnek ide szobaurnak. Jó gazda állatjainak külön szállítás ad éjszakára, nehogy elpusztuljanak: de a sors szeszélyes rossz gazda — egy-némely állatját nagyon is elkényezteti, a másikat meg dögvárra itéli...

— Ez még semmi — vigasztal a detektív, aki azért hozott magával az éjszakai razzára, hogy nyomort lássak — jön itt még cifrább dolog is.

Megindulunk a havaseső áztatta süppedős uton koromsötét hideg éjszakában visz az ut a cifrább dolgok felé. Egy hosszukásformájú düledező háztömbhöz érünk, megzörgetjük az első félig deszka, félig üvegablakot. Odabenn felijed asszonykiáltás.

— A rendőrség!

Ajtót nyitnak, riadt, rabszolgaalázattal fogadnak — tudják a szerencsétlenek, miről van szó.

— Nincs egyse kapitány ur, bizony isten nincs egyse.

— Biztos?! — szigoruskodik a kapitány és meggyőződés okáért a téglalábu ágy alá néz: kvártélyost keres.

Végigmegyünk az épülettömb minden viskószakaszán, ugyanazok a képek, ugyanazok a jelenetek. Riadt asszonyok, álmukból felrémült kócos gyerekek, sokan, nagyon sokan kicsi szobákban. Butor, még a közismert szegény butor is legtöbbször sehol: néhol egy-egy roskadozó ágy, rajta rongyok, a rongyokon féligvetkőzött asszonyok, gyerekek, a földön is szalmán asszonyok, gyerekek — férfi sehol.

— Hol az ura?

— A gépnél kérem.

— Hol az anyád?

— Meghalt.

— Az apád?

— A gépnél.

— Hol a fia?

— A gépnél.

A gép fogja az embert. Ejjel elmúlt és a gép nem nem eresztí az embert. Itt a szomszédságban zakatol egy nagy gyár ennek a gépeihez ragad a kis vityillók férfinépe, ki meddig bírja; hajnalig, reggelig — kinek milyen nagy a családja, kinek hogy kell a különóra vérdíja. Munkássors: a férfi a géphez ragad, az asszonyok, gyerekek a piszkoba, nyomorba ragadnak...

Továbbmegyünk: egyre mélyebbre a „cifra dolgok“ útján. A féligfagyott sárréteg süppedős, ahogy rálépsz, mint a sziklaszilárdnak látszó társadalom: egy óvatlan lépés és mélyre süllyedti, — egészen mélyre: itt laknak a páriák.

Itt már ház sincs. Düledező viskó sincs. Itt valamikor katonai barakkok voltak és ami deszka megmaradt, abból tákolnak össze valamit. Ajtó-ablak sehol: nyílások deszkadarábokkal úgy-ahogy — elrekeselve.

Egy girhes asszony siránkozik.

— Kuttyabetegsége van, kérem.

Néhány hónapos csecsemőt tart a kezében: anyja, nagyanyja a gyerekek? — nem lehetne megállapítani. A lámpás-fénynél úgy látom: ez a gyermek már halott.

— El ez még... nézze csak!?

— El még szegény, de nem hiszem, hogy sokáig. Csak fogy kérem, mindig sorvad... pedig, hogy vigyázok rá: rongyokkal takarom, hogy ne érje az eső.

A gyerek rémesen kezd köhögni, az anya takargatja, sir. — A havas eső bepermetezik a deszkanyílásokon...

Nyílásról-nyílásra, oduról-odura borzalmas

képek. Ez nem nyomortanya, ez pokol. Pokol ez és fájdalmas, csontig hasító tüze van ennek a pokolnak: esőcseppek hullnak a rozoga deszkatetőről és égetik az alvók bőrét. Amerre a lámpás bevilágít, félig alvó, inkább vergődő emberroncok égnek ebben az alácsöppenő esőtűzben...

— A villanyfényes város tőzsomszédságában így álmodik a nyomor.

Amikor a zenés kávéházba visszakérültem és az ismerőseim kíváncsian kérdezték, hogy honnan jövök ilyen sárosan, ugyebár nem hazudtam, amikor azt feleltem, hogy:

— A pokolból!

ÁRVIZVESZEDELEM KÜSZÖBÉN

Óriási áradások az egész országban

A hóolvadás következtében megáradtak a folyók és nagy árvizek fenyegetnek

Vasuti szerencsétlenségek az áradás miatt

A hirtelen beállott időváltás következtében a hegyeken megindult a hótömegek olvadása. Az olvadás következménye pedig természetesen a folyók áradása, amely most rohamosan indult meg. A megáradt folyók több helyütt már ki is léptek medrükéből és az egész országban árvizveszedelem fenyeget.

A beográdi vízügyi főigazgatóság jelentése szerint a Száva, Dráva, Drina, Morava és a boszniai folyók rohamosan áradnak, kisebb mértékben áradnak a Duna és a Tisza is. A Duna Bratiszlávnál, Bogojevónál és Orsovánál árad, de árvizveszedelem még nem fenyeget. A Dráva Maribornál 4, Zákánynál 34, Dolny Miholjácánál 142 és Osieknél 52 centiméterrel emelkedett. Dolny Miholjácánál a víz állása jelenleg 135 centiméter. Zagreb mellett a Száva 236 centiméter a normális vízállás felett, Sabacnál 149 centiméter, Mitrovicánál 417 centiméterre emelkedett a vízállás s már csak órák kérdése, hogy a Macsva egy része víz alá kerül. A Drina 126, az Una 162, a Vrbas 80, a Boszna 282 és a Kupa 470 centiméterrel emelkedett. A Kupa vízállása ezidőszámtal 8 méter, a partmenti területei víz alatt vannak.

Érdekes, hogy a hirtelen hőemelkedés dacára is, egyes folyók még mindig zajlanak. Pesten, Mohácsnál, Apatinnál és Bogojevón a jégzajlás még nem szűnt meg, sőt vannak helyek, ahol a jég a part mentén megállott.

Vasutvonalak víz alatt

Vlasko Poljén már napok óta szakad az eső. Az időközben bellott olvadás következtében a vasutvonal félkilométernyi távolságban víz alá került. Egyes helyeken a víz annyira megrongálta a pályatestet, hogy a forgalmat be kellett szüntetni. Az állomásra befutott személyvonatok nem tolytathatták utjukat és az állomáson vesztegelnek.

Ugyancsak a valjevó-zabreznjei vonalon is megállott a forgalom. A víztömegek 2 kilométernyi távolságban megrongálták a pályatestet. A forgalmat beszüntették. Gosztivár és Kiscevo között az utóbbi napokig még óriási hó-

tömegek akadályozták a forgalmat. Az olvadás következtében a víz elborította a vasutvonalat és teljesen megrongálta a pályatestet. A beográdi vasutigazgatóság munkásokat rendelt ki a pálya rendbehozásához.

Kisiklott egy személyvonat az áradás miatt

A Sarajevói—Mostári vonalon tegnap reggel kisiklott a 9113. számú személyvonat. Grabovo állomás közelében, ahol a pályatest a Neretva folyó mellett halad el, a víz alámosta a sineket. Amikor a személyvonat áthaladt a megrongált pályatesten, sintonörés következtében a vonat kisiklott. A mozdony és két személykocsi felborult. Pavlovics Vinko mozdonyvezető kiesett a mozdonyból és súlyos sérüléseket szenvedett. Az utasok ellenben sértetlenek maradtak. A sarajevói vasutigazgatóság azonnal segélyvonatot indított utnak és a forgalmat átszállással bonyolították le. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség. Az olvadás következtében a Neretva folyó olyan hirtelen megáradt, hogy a talajt alámosta és megrongálta a pályatestet.

Ugyancsak Sarajevó mellett kisiklott a 900 számú személyvonat, amely Modrinból volt utban Sarajevó felé. A mozdony fűtője megsebesült, az utasoknak az ijedségen kívül nem történt bajuk.

A szlovénia Store állomáson a ljubjanai személyvonat elgázolta Vidics József állomásfőnököt. A hatóság megindította a vizsgálatot.

Árad a Tisza

Budapestről jelentik: A hirtelen beállott olvadás folytán a felső Tiszán és Körösökön áradás mutatkozik. A felső Tiszán december 22-ről 23-ra ugrásszerűen emelkedett a víz állása mégpedig Vásárosnaményen tizennégy centiméterrel négyszáznyolcvanhat centiméterre, Záhonyánál minusz hatvan centiméterrel, plusz háromszáznyolc centiméterre. Tokajnál és attól lefelé, áradás még nem mutatkozik.

A noviszádi hid 1927. februárjára elkészül

Rövidesen ismét megindul a munka

A novisapi hid szerelése minden valószínűség szerint rövidesen ismét megkezdődik. Amikor a Siemens cég kijelentette, hogy nem hajlandó szerelni a hidat, mivel az állam nem utalta ki a szerelési költségeket, az építészeti minisztérium más cégekkel lépett összeköttetésbe a szerelés ügyében. Ennek meg is lett az eredménye, mert három német cég tett ajánlatot a középítészeti minisztériumnak a hid szerelésére. A Délbácska munkatársa, hogy pontos értesülést szerezzen arról, miképpen áll a novisádi hid szerelésének ügye tegnap este Popovicki Pavle képviselőhöz fordult felvilágosításért. Popovicki a hid szerelése ügyében igen optimistikus nyilatkozatot tett:

— A hid 1927 februárjára vagyis arra az időre, amikor el kell készülnie, kész lesz. Az építészeti minisztériumnak három cég

tett ajánlatot a hid szerelésére vonatkozólag. Azzal a céggel, amely a legkedvezőbb feltételeket terjesztette elő a minisztérium megkezdte a tárgyalásokat. Értesülésem szerint ezek a tárgyalások kedvező mederben folynak, sőt már közel vannak a befejezéshez és így biztosra vehető, hogy az abbamaradt hidszerelési munkát rövidesen egy másik németországi cég fogja folytatni.

Popovicki Pavle szavaiban nincs okunk kételkedni, de a hidügy már annyiszor halasztást szenvedett, hogy most sem tudunk bizni a megjelölt terminusban. És vajjon az a másik németországi cikk ujonnan kezd-e az építkezést vagy pedig ott folytatja-e, ahol az előző cég abbahagyta? A tizenhárom hónapos terminus tehát tulközelinek látszik.

ODEON A marokkói táncosnő

Dec. 25-26-27.

A marokkói harcokból merítve, 6 felvonásos attrakció, a második Norma Talmadge világláger!

Mindenki használja ki ezt a ritka alkalmat és tekintse meg **rendes hely-
árok mellett** Norma Talmadge e két filmkreációját!

HIREK

1925. December 24. Csütörtök

Római katolikus: *Ádám és Éva*. Protestáns: *Ádám és Éva*. Görög keleti: *Dániel*. A nap kel reggel 7 óra 46 perckor, nyugszik 4 óra 13 perckor. A hold kel 1 óra 17 perckor, nyugszik 1 óra 30 perckor. Nemzeti Színház: Nincs előadás. Apolló mozi: Nincs előadás.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban az idő rosszabbodni fog. A szelek helyenként erősödnek és északnyugati irányúak lesznek. A felhőzet nagyrészt általános lesz, helyenként csapadékkal, itt-ott némi kiderüléssel. A hőmérséklet sülyedni fog és újból a fagypont körül fog megállapodni. Csak a tengerparton lesz meleg és többnyire derült idő. Délen a hideg továbbra is enyhülni fog, de az eső újabb áradásokat fog előidézni.

— **A Délbácska karácsonyi száma ma délután jelenik meg. Ára 3 dinár.**

— **Egyházmegyei hír.** Dr. Aczél Gyula Bács-Petrovác plébánosát esperessé nevezték ki.

— **Üzletzárás a karácsonyi ünnepek alatt.** A novisadi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedőket, nagyiparosokat és iparosokat, hogy pénteken december 25-én a katolikus karácsony első napján üzleteiket egész nap és december 26-án, karácsony másnapján csak délután tartásuk zárva.

— **Az új pécsi püspök.** Budapestről jelentik: Zichy Gyula gróf kalocsai érsekké történt kinevezése folytán, megüresedett pécsi püspökségre Nemes Emil, várbeli plébánost nevezik ki.

— **Az Ingyenkenyeregyesület jelmezes gyermekdelutánja.** Az Ingyenkenyér Egyesület vezetősége felkéri mindazokat, akik gyermekeikkel résztvenni óhajtanak a jelmezes gyermekdelutánon, hogy haladéktalanul jelentkezzenek Kohn Ilona elnökő Kralja Aleksandra uccai lakásán.

— **A Katolikus Olvasó és Gazdakör ifjusága f. hó 26-án karácsony másodnapján, másodszer mutatja be Csibe Károly „Katica” című három felvonásos népszínművét, a saját helyiségében.** Közönségünknek ez alkalommal nem mindennapi színműben lesz része gyönyörködni, a kör kitűnő ifju műkedvelői minden igyekezete azon van, hogy ez alkalommal egy kellemes és felejthetetlen szép estét szerezzen a közönségnek.

— **Köszönetnyilvánítás.** A novisadi Nyugdíjasok segélyosztálya hálás köszönetet mond mindazoknak, akik jótékony adományaikkal hozzá járultak a szegény nyugdíjasok nyomának enyhítéséhez.

— **Elnapolták az angol parlamentot.** Londonból jelentik: A parlamentet február másodikáig elnapolták.

— **Élelmiszerkiosztás a novisadi szegények között.** A novisadi Ingyenkenyér Egyesület kedden délután 3 órakor osztotta ki élelmiszer adományait a katolikus vallású szegények között. A kiosztáson, amely az Egészségügyi palotában folyt le, résztvettek Milovánovics Milán polgármester, Lakics Jovan alpolgármester, Kohn Ilona elnökő, Grossinger Jánosné, Kremling Brunóné, Iljin Dusánné, Kapamadzsia Brankoné és Frank Mica. Összesen száz család között osztottak ki húst, burgonyát, lisztet, babot, borsót, kekszet, almát, diót és füstölt kolbászt. A görög keleti karácsonyi ünnepek előtt a szerb szegények fognak részvenni ugyanilyen élelmiszer adományban. Az Ingyenkenyér Egyesület vezetősége köszönetét fejezi ki Schulz Ernő urnak, Láng Ödön urnak és a Lovrekovics gyár igazgatóságának az Egyesület rendelkezésére bocsátott élelmiszer adományokért.

— **Caron, Le Narcisse Noir** dekánként a Soánál.

— **Egy ismert budapesti ügyvéd öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Az egyik budai szállodában szobát nyitított magának egy jólöltözött ötven év körüli férfi. A portás az egyik harmadik emeleti szobában helyezte el, amelyet a vendég azonnal el is foglalt és többé nem jelentkezett. A személyzet tegnap este átkulccsal felnyitotta a szobát. Az éjjeli szekrényen félpohár víz állott, amelynek fenekére fehér por rakódott le, a szoba lakója pedig holtan feküdt az ágyban. A rendőri bizottság megállapította, hogy az öngyilkos dr. Torday Gábor 48 éves budapesti ügyvéddel azonos. Torday Gábor előkelő családból származik, édesapja egyetemi professzor. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra. A család véleménye szerint az ügyvéd anyagi és családi bajok miatt menekült a halálba. Torday Gábor dr. védőügyvédje volt Kosztká Sándornak, aki a múlt év folyamán Valerián ezredest az utcán feltékenységéből lelőtte. A széles körökben ismert fővárosi ügyvéd öngyilkossága általános feltűnést keltett. Az öngyilkos Torday Gábor dr. ellen december 28-ra árverés volt kitűzve és valószínű, hogy anyagi gondok elől menekült a halálba.

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kíván valamennyi római katolikus vallású tagjának és t. vendégeinek a novisadi szállodások, kávék és vendéglősök szövetsége.**

— **Spanyolország a közegészség védelmében.** A spanyol kormány az összes európai nemzetek közül az első aki sietett eleget tenni a népszövetség ama felhívásának, hogy az egészségügyi intézményt anyagilag támogatják. A spanyol kormány az állami orvostudományok céljaira ötezer pezettát körülbelül 45 millió dinárt ajánlott fel.

— **Svédország népesedése.** Svédország népessége az utóbbi 25 év alatt nagy csökkenést mutat. Ugyanis a század első éveiben a születések száma 26.3 százalék a halálozás száma pedig 19.1 százalék volt. Ebben az évben a halálozás 11 százalékra szállott le és a születések száma 12.6 százalékot mutat.

(x) **Tűzifa, szén, koksz** legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

— **Angliában többet költenek alkohorra, mint tejre.** Londonból jelentik: Az erősen szervezkedett antialkoholizmus dacára még mindig nagyobb a lakosság a szesz italokra fordított kiadása, mint a tejre. A szesz italokra fordított kiadások felülmúlják a hatmillió arany koronát. Családonként körülbelül 58 arany korona esik a szeszre, a tej kiadásokra pedig 24 arany koronát számítanak.

— **Magyarországon sok áldozata van a tiltott műteteknek.** Budapestről jelentik: Mindennap egy-egy anya esik áldozatul a tiltott műteteknek. A főkapitányságon újabb szigorú rendelkezéseket léptetnek életbe a tiltott műtetek végrehajtói ellen.

— **A novisádi Kath. Gazdakör műkedvelői f. hó 26-án karácsony másodnapján közkívánatra ismét előadják Csibe Károly „Katica” 3 felvonásos népszínművet a Kör saját helyiségében.**

— **Nézzé meg a 4 felvonásos bohozatot a Slobodában mely dec. 25-én karácsony első napján este 8 órai kezdettel lesz megtartva.**

— **Legszebb karácsonyi meglepetésben részesíti családját ha megváltja előre a jegyeket a Szalma özvegy című 4 felvonásos bohózatára.** Jegyek elővételben Nagyfejeő kézimunka üzletében Jevrejska ul. 9.

— **Munkások harca Japánban.** Tokióból jelentik: Sumurilóban két egymással versenyző gyár munkásai között harc tört ki, amelynek száz halottja és három súlyos sebesültje van. A rendőrség ötven embert letartoztatott.

Az ismertető jel

Az utóbbi időben Páris élénkebb utcai forgalmában a mozgalmasabb utakon és tereken olyan rendőrök (gardierek) láthatók, akiknek a karjukon karszalag van ezzel a felirattal: — „Németül beszélek.”

Egy francia, aki németül is tud, a napokban meg akart tréfálni egy ilyen rendőri tolmácsot és megszólította. A párbeszéd kettőjük között a következőképen folyt le:

— Hol van itt kérem a nagy Opera?

— Azt maga éppen olyan jól tudja, mint én. Maga nem német.

— Miből gondolja ezt?

— Mert a németek, ha valamit meg akarnak tudni tőlem, leveszik a kalapjukat.

A póruljárt franciát a rendőr a hatással való tréfálkozás címén előállította.

— **Előzetes letartóztatásba helyezték a budapesti kommunistákat.** Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor Marich Jenő valamint Kulcsár Lipót és felesége előtt Wazl dr. rendőrkapitány kihirdette az előzetes letartóztatásról szóló végzést. A kommunisták teljes nyugalommal megtörtén fogadták és egyetlen szavuk sem volt.

— **Magyarországon tavaszi idő van.** Budapestről jelentik: Magyarországon a hőmérséklet emelkedett, a maximum többhelyütt meghaladta a tíz fok celsiuszt. Az idő megtartotta csapadékos jellegét, egyes vidékeken nagyobb eső is volt, így Tokajnál 39 milliméter mennyiségben. Egyenlőre még enyhe esős, később változékony hidegebb idő várható, szelekkel és havazással.

— **Hivatal — géperőre berendezve.** Budapestről jelentik: A központi illetményhivatal megkezdte működését. A magyar állam legmodernebb berendezését a pénzügyminiszterium épületének második emeletén helyezték el. A gépezetre járó új berendezkedés segítségével többek között az ország 4000—4500 rokkantjának illetményeit és címét 4—5 napon belül a legpontosabban meg tudják állapítani. Az Európa legtöbb államában ezideig ismeretlen modern berendezkedés híre eljutott Ausztriába és Németországba is és mindkét állam elkérte a magyar kormánytól a berendezés tervezetét.

— **A tőzsde főtitkára megbetegedett.** Mint értesülünk, Petrovics Brankó dr. a tőzsde főtitkára tegnapelőtt hirtelen rosszul lett úgy, hogy a Mrvos szanatóriumba kellett szállítani. Az orvosok szerint vakbélgyulladásban betegedett meg.

— **Egy feltékeny asszony vitriollal öntötte le a szegedi rendőrkapitányt.** Szegedről jelentik: A kora reggeli órákban végzetes feltékenységi dráma játszódott le a Royal szálló egyik elsőemeleti szobájában. A szálloda éttermében alkalmazásban lévő egyik kenyeresnő behatolt abba a szobába, amelyben a szegedi rendőrség egyik tisztviselője, a kerületi főkapitánysághoz beosztott Herkély Lajos rendőrtanácsos lakott már évek óta és vitriollal öntötte. A kenyeresnő Hajós Györgyné, egy negyven éven felüli asszony, akinek tizenhétéves leánya van. Ebben a pillanatban valószínűtlen, hogy Herkélynek mindkét szemévilágát meg tudják menteni.

(x) **Mit vegyék karácsonyi ajándéknak?** Ettől a gondtól megszabadul mindenki, aki el látogat a Noviszádi Harisnyakirály, Klein Jenő (Jevrejska ulica 13) üzletébe. Mindennemű harisnya, kötött és szövettáru rendkívül dus választéka mindenkinek nagyon megkönnyíti a választást. Leszállított árak. 2564-1-3

— **Nem lopott kabátot** Zsolnai János vasutas annak a közlésére kért fel bennünket, hogy nem lopott kabátot az „Orient” szállodában. A rendőrség ugyan kihallgatta, de miután megállapították, hogy ártatlan, szabadlábra helyezték.

Apollóban december 24-én szünet!

Karácsonykor 2 hatalmas NORMA TALMADGE szenzáció:

December 25-én NORMA TALMADGE legnagyobb filmje:

THE LADY

Társadalmi szenzáció 8 felvonásban.

— Népies felolvasások Temerinben. A temerini tantestület a kulturálisminiszter erre vonatkozó rendelete alapján e hó 20-án kezdette meg sorozatos előadását, illetve felolvasását a zárdában. Ezeknek az előadásoknak az a céljuk, hogy a nép széles rétegeivel megismertessék azokat az alapfeltételeket, amelyek az egészség fenntartására okvetlenül szükségesek. Az előadássorozatot Kovács Antal tanító nyitotta meg „A lakás” című felolvasással, amelynek kapcsán személyes, helyi tapasztalatait is kifejtette. A legközelebbi előadás e hó 27-én szintén a zárdahelyiségben fog megtartani a délutáni litánia után.

— Nemes táncintézetében a következő beosztásban táncolnak az ünnepek alatt: december 25. Péntek este 8—10 és *Exkluzív iskola.* — December 26. szombat délután 5-től fél 8-ig iskola a *II. (Sport) kurzusnak*, este 8-tól fél 11-ig *Exklusív* matiné. December 27. vasárnap délután össztánc (Sport).

— Elsőrendű tűzifák, legjobb porosz szalon kőszén és gázkösz házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

— Ifjúsági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapírok, levelezőlap és helyegyalbumok jutányos árban kaphatók Abrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).

— Amerika volt a magyarok őshazája. Budapestről jelentik: A magyarok eredete címen magyar nyelven is megjelent végre Cserép József dr. nagyjelentőségű felfedezése. A ókori hagyományok adatai alapján több mint tizenegyet és félezer év hagyományából bontakozik ki az a meglepő eredmény, hogy a magyarok őshazája Amerika, amelynek Madja volt a neve. Onnan kényszerültek keletre húzódni Ázsia belsejébe, ahol a török és római írók Médliának nevezték az ő országukat, amely svéd nyelven most is Madja maradt. Ezek leszármazott utódait nevezték magyaroknak.

— Szivárvány decemberben. Kaposvárról jelentik, hogy ott tegnap déli tizenkét órakeri óriási nyári jeges zápor esett, dörgés és villámlás között. Az eső után szivárvány tűnt fel.

(x) Abonensek részére jó és olcsó házikoszt. Tiszta vendégszobák kaphatók. Novisad, Zseljeznicka ulica 95.

— A Magyar hercegprimás pásztorlevele a temetőkultuszról. Budapestről jelentik: Csernoh Lajos biborosérsek hercegprimás legutolsó pásztorlevelében, felhívja a katolikus papságot a temető kultusz ápolására. Kifejti, hogy a temető ékessége, a hívők lelki műveltségének és vallásos kegyeletének fokmérője. Az egyház fejedelme kéri a papokat, hogy különösen ügyeljenek a temetők természetes szépségeire és művészi emlékeire, nehogy azok kellő gondozás híján elpusztuljanak.

(x) Erdélyi, boszniai és sloven deszkák első osztályú minőségben, Lišić **ujfatelepen a kanálison túl,** a most újból 10%-tól 20%-ig leszállított árban kapható. Telefon 306. 2266

— Svájcban csökkentik a hadsereg kiadásait. Bernből jelentik: A nemzeti tanács 131 szavazattal, a szocialdemokraták és a kommunisták 52 szavazata ellenében elhatározta, hogy a költségvetési javaslat lemond az 1926. évi honvédelmi korosztály hadgyakorlatának hiteléről és felhívja a szövetségi tanácsot annak a megvizsgálására, hogy az 1927. évi költségvetési javaslat megváltoztatásával nem lehetne-e a katonai költségvetést újból az 1925. évi költségvetés szintjére, 85 millió frankra csökkenteni.

— Bankrablás Komáromban. Komárom Csehszlovákiához csatolt részében, ma éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a komáromi Korona bank helyiségeibe és abból negyedmiliárd cseh koronát elvittek. A betörők a pincéből hatoltak fel és a pénzszekrényt feltörték.

(x) Tűzifa, koks, porosz szén legjobb, legolcsóbb Vinkovits fatelepen, Örmény-ut. Telefon 257. 2393-1-30

— A külföldi munkások jelentkezése. A szociálpolitikai miniszter rendelete értelmében az összes külföldi munkások, akik 1922. június 14. előtt jöttek az országba, továbbá a szerb, horvát és szlovén nemzetiségű menekültek, a baranyai orosz és bolgár menekültek legkésőbb 1926. február 24-ig jelentkezzenek szabályszerű kérvényeikkel a novisádi Inspekcia Radánál, hogy ez igazolványt állíthasson ki részükre. Aki addig nem adja be kérvényét, az azal úgy járhat el, mint az újonnan érkezett idegen munkásokkal. A kérvényben fel kell tüntetni a nevet, születési helyet és időt, nemzetiséget, állampolgárságot, milyen emigráns, mióta van az országban és kinél van alkalmazásban, amihez rendőrségi igazolványt kell csatolni, hogy mióta van itt és milyen kvalifikációval rendelkezik. Azon munkaadók, akiknél ilyen munkások alkalmazásban vannak, kötelesek ezekről kimutatást beküldeni az Inspekcia Radához. Külföldi politikai bűnösöknek és katonaszökevényeknek bizonytalan időre szóló bizonyítványt adnak ki, amíg meg nem állapítják hivatalosan is, hogy miért tartózkodnak nálunk.

— Gróf Salm válik milliárdos amerikai feleségétől. A Vossische Zeitung new-yorki jelentése szerint a kalandos életű osztrák gróf Salm Hermann hűtlen elhagyás miatt válóperet indít a felesége, Rogger amerikai dollár-milliomos leánya ellen, akire negyvenmillió örökség vár. A gróf két évvel ezelőtt ismerkedett meg a feleségével Newyorkban, de házasságuk — úgy látszik — nem volt boldog, mert alighogy Európába érte, a fiatalasszony viszszaeszközött Amerikába.

— Stinnes kisasszonynak még ma is nyolc villája van. Bécsi tudósítónk jelenti: Stinnes Hugó leányáról, Klaerenora Stinnes kisasszonnyól azt írták a lapok, hogy butorozott szobában, szűkös körülmények között él. Stinnes kisasszony most kijelentette az egyik berlini hírlapíróknak, aki őt pompás Tiergartenbeli villájában meglátogatta, hogy még mindig nyolc villa áll rendelkezésére, és hogy fivérei teljesen kifizették az ő örökségét.

— Beléfeküdt a lángoló ágyba. Mármarosszigetről jelentik: Borzalmas módon vetett végett életének Anderco László huszonkétéves magánhivatalnok. A fiatalember két napig mulatott, aztán hazatért, meggyújtotta az ágyát, és a lángok közé fekve mellbelőtte magát. Azonnal meghalt és azonkívül a lángok egészen összeégették a testét. Valószínű, hogy a fiú az apjával való viszálya miatt lett öngyilkos, aki a jó utra akarta téríteni a züllésnek indult fiatalembert.

— Rajtakapott zsebmetsző. Gyiszalovics Isa sztaribecseji földmunkás be akart éppen szállni a délutáni Novisad felé induló vonatba, amikor egy ismeretlen zsebmetsző belső kabátzsebéből kiemelte pénztárcáját, amelyben 1100 dinár készpénz volt. Kovács Jánosné Juhász Mária észrevette ezt, s figyelmeztette Gyiszalovicsot, aki nem volt rest, galléron csípte az ipszét, s átadta az odasiető rendőröknek, akik bekisérték.

— Mészárszékek és borbélyüzletek zárórája a karácsonyi ünnepeken. A novisádi főkapitány rendelete értelmében a mészárosok és hentesek a katolikus és görögkeleti karácsony első napján kötelesek üzleteiket egész nap zárva tartani. A borbélyüzletek karácsony előestéjén a megállapított zárórán túl is nyitva tarthatók, karácsony első napján azonban egész nap és karácsony másodnapján csak délután tartandók zárva.

— Radikális fiasco Csurogon. Katics Milos radikális képviselő szűkebb hazájában, Csurogon, vasárnap tartották meg a gör. keleti egyházközönségi választást, amelyen a radikális párt teljesen megbukott és a 16 egyházközönségi képviselőt mind a demokrata-földműves Istán választották meg.

Pléh sparherdek, dobkályhák
nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállít
CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS
Novisad, Željeznicka ul. 38.

„Serlegmérkőzést” terveznek karácsonyra. A hirtelen tavaszra fordult időjárás eltüntette a futballpályákat még néhány nap előtt méteres magasságban belepő hótakarót és ezzel egyidejűleg felébresztette a szunnyadó futballkedvet. Az egyesületek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a holnapi és holnaputáni karácsonyi ünnepnapon serlegmérkőzést irnak ki a négy novisadi egyesület között. A terv az időjárás szeszélyes járása miatt későn született meg. Ez a körülmény megnehezíti a mérkőzések megrendezését. Holnapi számunkból és a megjelenő plakátokról a közönség biztos értesülést szerezhet a terv sorsáról.

Dagadnak a Posta-affér hullámai. Posta dr. világbajnok professzionistává való kinyilvánítása óriási szenzációt keltett világszerte. A lapok hosszasan foglalkoznak a váratlan eseménnyel. Ma Fodor Károly vívómester nyilatkozott és valóban jelenti ki a közte és Posta dr. között fennállott anyagi természetű megállapodást. Fodor állítása szerint Pallavicini ögróf és Werkner Lajos az ügy leleplezői nem követtek el inkorrektiséget akkor, amikor az amatőrizmus megsértését nyilvánosságra hozták, mert Fodor, akitől az adatokat megszerzték, nem is követelt tőlük titoktartást. Az ügy fejleményét országsszerte nagy érdeklődéssel várják.

Nemes táncintézetében vasárnap 5-től fél 8-ig össztánc haladóknak. (Sport) A II-ik sportkurzusnak szombaton délután 5-től fél 8-ig iskola.

A magyar labdarugó-üzem egy évi anyagi mérlege

Az MLSz a napokban állította össze az 1925. év szövetségi és az I. osztályú egyesületek bevételeinek, illetve adóterheinek kimutatását, mely szédületes arányokban mutatja be a magyar labdarugósport mozgó eszközeit. Nyolcmilliárd korona bevétele volt 1925-ben az MLSz-nek és az I. osztályú egyesületeknek, melyből két és háromnegyedmilliárdot csak adóra adtak le. Több, mint egymilliárdot kapott a Testnevelési Tanács, de a vigalmi adó még ennél az összegnél is többet tesz ki. A tanulságos kimutatásokat alább közöljük:

I. Kimutatás

a szövetség és az I. osztályú egyesületek által az 1925. január 1-től november 30-ig terjedő időszakban beszedett adókról.

Vigalmi adó	
a szövetség által	4.133.666
az egyesületek által	876.501.846
	1.287.856.512
Forgalmi adó	
a szövetség által	74.182.430
az egyesületek által	175.297.530
	249.479.960
Testnevelési adó	
a szövetség által	526.712.428
az egyesületek által	581.618.886
	1.108.351.314
Rendőrségi adó	
a szövetség által	23.712.000
az egyesületek által	113.649.000
	138.361.000

Összes adó: 7,184,008,786 korona

II. Kimutatás

az I. osztályú egyesületek bruttó bevételeiről a beszedett adókról és egyéb, a mérkőzés jövedelmét terhelő kiadásokról.

Bruttó bevétel: 7,829,148,805 korona

Kiadások:	
Vigalmi adó	875.501.846
Forgalmi adó	175.297.530
Testnevelési adó	581.618.886
Kisegyesületi pálya alap	175.979.042

Pályabérek	1,422.649.603
Rendőrség	114.649.000
Idegen csapatok	955.142.000
Rendezési költségek	578.714.554
MLSz részesedése	317.548.186
	5,198.100.647

Tiszta bevétel: 2,631.048.158 korona,
amely az egyesületek között a következőképp oszlik meg:

MTK	586.508.642
FTC	478.101.590
NSC	183.727.959
Vasas	253.488.971
UTE	242.452.553
III.ker.TVE	121.621.841
33FC	55.441.851
KAC	97.282.933
Törekvés	151.073.172
BEAC	101.182.629
VAC	69.476.051
ATC	28.740.875
Régi I. és II. egyesületek részesedése	261.949.091

korona.

*** A Nemzeti Színház műsora.** Csütörtök: A katolikus karácsonyest miatt nincs előadás. Péntek: Szonykin ur főnyereménye. Szombat: A mumus (bemutató előadás) Vasárnap d. u. 3 órakor: Begovics Milán három egyfelvonásos. Este: A mumus. Hétfő: A noviszádi kereskedő ifjak hangversenye.

*** A noviszádi színházi operettegyüttes vendégszereplése Suboticán.** A noviszádi Nemzeti Színház operettegyüttese a karácsonyi ünnepek alatt Suboticán fog vendégszerepleni. Ez alkalommal színrekerülnek: „A gésák”, „Lengyelvér”, „Mariska a táncosnő” és „Öfensége menyasszonya”. A görög-keleti karácsonyi ünnepek alatt pedig a drámai együttes Somborban fog vendégszerepleni. Az operettegyüttest Krancsevics, a drámai személyzetek Gec vezeti.

— **Képkiallítás Noviszádon.** Január elején a noviszádi gimnázium disztermében a jugoszláv festőművészet három ifjú tagja: Holubovics, Pomorisea és Petrovics Petrov állítanak ki képeket. A kiállítás védnökséget Petrovics Velyko a közoktatásügyi miniszterium szépművészeti osztályának főnöke vállalta. A három művész kiállítása nagy érdeklődésre tarthat számot, annál inkább, mivel már régebbi idő nem volt nálunk hasonlókiállítás.

GRAFOLÓGIA

A grafológus üzenete

Mint hogy a beérkező íráspróbák elemzését, egy európai viszonylatban is elismert külföldi grafológus végzi, az elemzések közzétételét az ünnepek miatt ezúttal kivételesen csak a január 3-iki számunkban eszközölhetjük. Ettől a naptól kezdve azonban, a legkésőbb keddig beérkező íráspróbákra a legközelebbi vasárnap már megjön a válasz.

Tavaszi 19. Bizalmatlansága érdemtelennül sujt bennünket, mert íráspróbája sem a szerkesztőségbe, sem a grafológiai osztályba nem érkezett be. Kérjük küldjön újabb íráspróbát, amelynek elemzését ezúttal kivételesen díjtalanul látjuk el.

§ Beniczky hat hónapi szabadságot kapott. Budapestről jelentik: Az igazságügy-miniszter ma átiratot küldött az ügyészségre, amelyben utasítja az ügyészséget, hogy Beniczky Ödönt még a mai nap folyamán helyezék szabadlábra. Az igazságügyi miniszter átirata szerint Beniczkyt hathónapra terjedő időtartamra szabadlábra helyezik, illetve hathónapi időtartamra félbeszakítják büntetését. Jövő év június hó 23-án kell újból jelentkeznie az ügyészség Markó-utcai fogházában, további büntetésének kitöltése végett. Értesülésünk szerint Beniczky szanatóriumba vonul, hogy erősen megrongált egészségét helyreállítsa. Beniczky Ödön tegnap még nem szabadulhatott ki Pesthy Pál igazságügyminiszter távolléte miatt.

§ Elítették a becsei váltózsarolókát. A noviszádi törvényszék tegnap hozott ítéletet Vuletics Lázár és társai bűnügyében, akiket az ügyészség azzal vádolt, hogy 1924. július hó 10-én Vuletics Lázár szállására csalták Hajduska Ignác becsei lakost és ott életveszélyes fenyegetéssel kényszerítették arra, hogy négy váltót, összesen félmillió dinár értékben aláírjon. Hasonló módon kényszerítette Vuletics Lázár 1924. április 10-én Petrovics Boskót is egy 20 000 dináros váltó aláírására. Vuletics Lázár azzal védekezett, hogy Hajduska Ignác tartozásai fedezésére adta neki a váltókat. A második vádlott, Vorgics Száva is azt mondta, hogy Hajduska önként adta a váltót, a harmadik vádlott, Vuletics-Uolin Nesztor ezzel szemben azt mondta, hogy revolverrel kényszerítették Hajduskát a váltók aláírására. Petrovics Bosko esetében is tagadott Vuletics Lázár. A bíróság Vuletics Lázárt két és féleves fegyházra, Vorgics Szávát 2 évi fegyházra, Vuletics-Uolint pedig 1 évi börtönrre ítélte.

A dinár árfolyamai

Bécs	1257.—	Prága	59.83
Budapest	—	Berlin	—

Dec. 23	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.50
Zürich	—	1089.—	—	1931.—
Newyork	518.25	56.40	—	—
London	25.12	273.85	—	485.—
Paris	19.275	209.—	—	372.50
Milano	20.92	228.—	—	403.75
Prága	15.36	167.40	—	296.25
Berlin	—	1344.—	—	2380.—
Budapest	72.70	792.—	—	14.1/8
Brüsszel	23.52	246.50	—	453.50
Bécs	—	796.25	—	14.25
Bukarest	2.43	—	—	46.50
Amsterdam	—	2273.—	—	4019.50
Szofija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1925 december 23, 10 óra

December	December	Tengeri
December	—	77.1/8
május 1926	168.75	május 1926 84.75
Julius	145.25	Julius 85.9/8

fránzzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Noviszadi terménytőzsde

1925 december 23. (Hívtalós jegyzések)

Buza	Zab
bácskai Usancen, duplikát kassza	kinálat 280.—, kereslet 275.—
bácskai duplikát kassza kötés 185.—, 100 mm	
Tengeri	
bácskai öreg, d.k.	kötés 165.—, 100 mm
bácskai III-IV, Tisza 100%-os kassza	kötés 125.—, 300 mm
szerémi száritott, d.k.	kötés 155.—, 1000 mm

Buzaliszt
szerémi nullás dk. kötés 440.—, 100 mm

Buzakorpa
bácskai gabona, jutazsákok d.k. kötés 127.50, 200 mm

Magok
szerémi kender d.k. kötés 250.—, 100 mm
fránzzat: lanyha
24-25-26-án, az ünnepek alatt nincs tőzsdenap

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel **„Délbácska” kiadóhivatala.**

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK

MEGHIVÓ

A NOVISADI ATHLETIKAI KLUB
1925. december 25-én, pénteken, Karácsony első napján este 8 órai kezdettel a Grand Hotel Sloboda disztermében szinre hozza

A SZALMAÖZVEGY

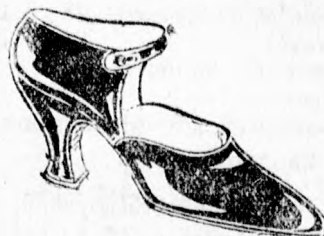
Bohózat 4 felvonásban. Kneisel „Papageno” című bohózat után magyarra átdolgozva

SZEMÉLYEK:

Koczor Pál, háziúr	Fehér György
Koczorné, neje	Klippel Iduska
Margit	Szkicsák Jucika
Bella, Gyutacsne leányai	Szakál Mariska
Gyutacs I., gyógyszerész	Toppai Imre
Flótyás Béla, mérnök	Kovács Mihály
Dr. Fásly, orvos	Radoszavljevics L.
Argyelán Togyer, baka	Paszt Ernő
Bonbon, fodrász	Lázár László
Magda, Koczorék szobaleánya	Horváth Bözsike
Vera, szobaleány	Kovács Jucika
1. rendőr	Klippel János
2. rendőr	Lucianovic Hugó
Házmeister	Lucianovic Hugó

Rendező: Nagyfejeő Endre. Sugó: Hrabovszky Antal.
Ügyelő: Simic Lali. — Idő jelenkor: 1-ső felvonás Koczoréknál, 2-ik felvonás Gyutacsék kertjében, 3-4-ik felvonás Koczoréknál.

Előadás után tánc reggelig. — Helyárak: Páholy 5 szem. D. 175. I. hely 1-50. D. 40. I. hely 51-100. D. 30. II. hely D. 25. III. hely D. 15. Erkölyülés 1-20. és 100-120. D. 35., a többi D. 25.

ELEGÁNS és TARTÓS

cipőt csak **Sabolic Pál-**
nál Novisad, Ustavka ulica 26. szám. (2540-6x)

Több évi gyakorlattal bíró kereskedősegéd, ki hosszabb ideig volt

irodai

alkalmazásban is, hasonló, esetleg raktárnoki állást keres. — Czim a ktadóhivatalban. 2606-1-3

Keresek a Futaki-ut közelében

2-3 szobás lakást

Cim megtudható: **KARDOS hirdetővállalatnál,**
Novisad, Kr. Petra u. 19. 2585-1-2

MEGHIVÓ

A NOVISADI KATH. OLVASÓ- és GAZDARÓK

1925. december 26-án, Karácsony másodnapján a kör saját helyiségében, Epres u. 18. közki-
vatra ismét színtre kerül

KATICA

Csibe Károly háromfelvonásos énekes népszínműve melyre a kör tagjait és azok vendégeit tisztelettel meghívja a rendezőség.

SZEMELYEK:

özv. Gál Bindiné	— — —	Buzgó Erzsike
Katica, leánya	— — —	Mazany Juliska
Agoston, keresztfia	— — —	Gausz József
özv. Csinkó Istókné	— — —	Lépes Mariska
Csicsó, fia	— — —	Lepár Andras
Csiza Gergő	— — —	Diner Gyuszi
Naca	— — —	Mókus Margit
Kálmán	— — —	Székely János
Náci	— — —	Andricsek János

Muzsikusk cigányok, leányok, legények és asszonyok — Történik jelen időben

Kezdete este 8 órakor — Előadás után tánc reggelig — Jegyek elővételben kaphatók a körben
Ülőhely 15.— Din., Állóhely 10.— Din.

Garantált tiszta fehér

kőszó

és finoman örölt kőszó, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Szép és olcsó

Karácsonyi
ajándékok

kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi Sad, Kralja Petra u. 30.

Új könyvek:

Szabó Dezső: Segítség! — — — 180.— D.
(a magyar karácsonyi könyvpiac szenzációja)
Rom. Rolland: Szerelem és a halál — — — 48.— D.
Mereskovszky: Vele, vagy ellene — — — 48.— D.
Tagore: Gora (kötve) — — — 84.— D.
Bíró Lajos: Toinette (a modern
Dubarry regénye) — — — 48.— D.
Az összes Wells-könyvek stb. olcsó árban
kaphatók:

Kardos hirdetővállalat könyvesboltjában,
2602 Novisad, Kr. Petra u. 19. 1—2

Belterületen kiadó 500 és 600 dinárért egy-egy

1 szoba-konyhás

lakás a „Jugokomercia“ lakásközvetítőnél,
2608 Parnogmlina ul. 10. 1—3

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Ha szép, jó és olcsó cipőre
van szüksége, csakis

Mocko i Drug-nál

(Omaljev prolaz)

vásároljon, mert ott minden tekin-
tetben kifogástalanul szolgálják ki.

Elsőrangú melegbélésű, prémés **NŐI CHEVREAUX CIPŐ 400 dinártól 450 dinárig.**
Gyönyörű brokátok nagy választékban, lack fantáziák.

Karácsonyi tárgyak

a legszebb és legjobb kivitelben melyen le-
szállított árak mellett és nagy választékban

A. LAX bőrárúüzletében

Novisad, Duna ucca 20. sz. alatt kaphatók

Női kézitáskák, gyermekretikülök, férfi-pénztárcák, cigaretta- és szivartárcák, mani-
kur-készletek, necessairek, varrókészletek, íróasztalmappák, ékszerdobozok, bőr- vulkan- és
vászonkofferok, akta- és iskolatáskák, különböző nyergek felszereléssel, férfi és női bőrvék stb.

Villamos főző- és fűtőapparátusok, villanyvasalók, hajszárítók,

luszterek stb. stb., amelyek **Karácsonyi** és **Újévi** ajándékként igen alkalmasak — mi-
után házbérem és rezsim nincs **mélyen leszállított áron kaphatók.**

Fischer Testvérek Novisad, Laze Kostića ul. 12. szám.

A leghálásabb
karácsonyi ajándék
A KÖNYV!
A legnagyobb vá-
lasztek PAPHYRUS
könyvkereskedés-
ben Novisad,
Jevrejska ul. 7.

Jelentékenyen leszállított árak!

az összes butoroknál, la keményfa hálószoba
tükörrel és tiszta réz vasalással

Saratlić Milan 3900 din.

butorgyar és butorárú-
házban Novisad, Kralja Petra ulica 7. (2549-3x)

Raktáros,

ki hosszú ideig forgalmi vállalatnál, jelenleg
harmadik éve egyik gyarmatára ügynökség-
nél van, hasonló, esetleg **pénzbeszedői**
vagy **bizalmi állást keres.**

Bővebbet a kiadóban.
2605-1-3

Akk rendkívül kedvező feltételek

mellett a könyvtelt megakarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők forduljanak a ki-
adóhivatalhoz trg Ostobodjenja 3.
818-0

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utleve látmozgatást és beszerzést az összes követségeknél eivállal. Napi futárszolgálat.
Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely meg-
bizást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek
ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintéz

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.
Telefon: 582.

Nagy Karácsonyi Vásár szőrmeárukban

NETTEL és FARKAS

szücs-, szőrme-áruházában

NOVISAD

KRALJA PETRA 27.

Központ: WIEN.

TELEFON: 137.

Rövid szőrme kabát	— — — — —	Din. 2250.—tól
Hosszu szőrme kabát	— — — — —	" 2800.—
" sealelektra kabát	— — — — —	" 4500.—
" nercmormota kabát	— — — — —	" 6000.—
Férfi szőrme mikadó	— — — — —	" 2220.—
Rókák	— — — — —	" 350.—

Azonkívül szőrme prém diszítéshez mélyen leszállított árak.
Nagyban! 2574-1-4 Kicsinyben!